

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van subsidies voor onderwijsinstellingen die maatregelen voor milieu en klimaat toepassen en bevorderen
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting: Om steun te kunnen ontvangen binnen het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid moet je voor de areaal- en diergebonden maatregelen actieve landbouwer zijn (met uitzondering van de agromilieuklimaatmaatregel lokale veerassen en de beheerovereenkomsten). Secundaire landbouwscholen zijn in veel gevallen geen actieve landbouwer. Om ook deze onderwijsinstellingen in staat te stellen de kennis inzake maatregelen voor milieu en klimaat door te geven aan de toekomstige landbouwers, voorziet het voorliggende ontwerp in een steunregeling voor deze onderwijsinstellingen.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie
Beleidsveld: landbouw en zeevisserij

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het als bijlage 1 toegevoegd ontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2024/48 van 19 februari 2024.

Op 26 april 2024 heeft de Vlaamse Regering het ontwerp van besluit principieel goedgekeurd en de Vlaamse minister bevoegd voor de landbouw, gelast het advies in te winnen van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, de Gegevensbeschermingsautoriteit en de Raad van State (VR 2024 2604 DOC.0580/1).

Op de zitting van 6 juni 2024, besliste het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit om te verwijzen naar het standaardadvies nr. 65/2023 van 24 maart 2023 betreffende de redactie

van normatieve teksten, Het standaardadvies gaat als bijlage 4 en geeft geen aanleiding tot aanpassing aan het principiële goedgekeurde ontwerp.

Het advies van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) nr. 2024/050 van 21 mei 2024 gaat als bijlage 5. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde ontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond 'taak van algemeen belang' verduidelijken in het ontwerp en toelichten in de nota aan de Vlaamse Regering. De taak van algemeen belang betreft de noodzakelijkheid van de verwerking voor de steunverlening;
- de doeleinden juist omschrijven. Artikel 24, vijfde lid, luidt als volgt: Het doel van de gegevensverwerking is het verlenen van subsidies en alle activiteiten die daarmee verband houden. De VTC meent dat de formulering in artikel 24, vijfde lid, van het ontwerp te vaag omschreven is en stelt voor "alle activiteiten die daarmee verband houden" duidelijker te omschrijven of weg te laten. Met "alle activiteiten die daarmee verband houden" wordt bedoeld op de elementen die een rechtstreeks verband houden met het verlenen van de subsidies, de verplichtingen die daarmee gepaard gaan en de controle op de aanwending van de subsidie en de verplichtingen opgenomen in het besluit;
- een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uitvoeren. De VTC is van oordeel dat het aangewezen is om een GEB op te maken, gelet op de door de VTC opgestelde lijst met verwerkingen waarvoor een Vlaamse Bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35, 4 AVG. Er wordt echter geen GEB uitgevoerd, aangezien de in het ontwerp voorziene verwerkingen niet op de door de VTC gestelde lijst voorkomen;
- waar nodig protocollen afsluiten. Als er protocollen moeten afgesloten worden, zal het Agentschap Landbouw en Zeevisserij daartoe het initiatief nemen;
- de gegevensstroom naar de subsidiedatabank van het Departement beschrijven. De VTC bedoelt het subsidieregister. Het subsidieregister neemt om privacy-redenen echter geen informatie over natuurlijke personen op;
- de maximale bewaartermijnen bepalen of opnemen in het ontwerp of minstens criteria opnemen die toelaten de maximale bewaartermijn te bepalen. Wat de maximale bewaartermijnen betreft, volstaat het te verwijzen naar artikel 87 Bestuursdecreet, zoals gewijzigd bij het decreet van 17 mei 2024;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens en de transparantiemaatregelen uitwerken: hiervoor kan verwezen worden naar de uitgebreide privacyverklaring op de website van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij. In de privacyverklaring zijn onder meer bepalingen opgenomen inzake de rechten van betrokkenen, zoals het recht van inzage en het recht op rectificatie en waarin de te verstrekken informatie is opgenomen.

De opmerkingen van de VTC geven dan ook geen aanleiding tot de aanpassing van het ontwerp.

Op 2 mei 2024 is de Raad van State verzocht een advies te verstrekken binnen een termijn van 30 dagen. De Raad van State heeft op 3 juni 2024 het advies nr. 76.350/16 verstrekt. Het advies gaat als bijlage 6.

De Raad van State geeft volgende opmerking, die niet leidt tot een wijziging van het ontwerp:

- De Raad van State merkt op dat een subsidie aan onderwijsinstellingen niet automatisch inhoudt dat het een onderwijsaangelegenheid betreft. Volgens de Raad is het van belang na te gaan hoe de doelstelling van de regeling wordt geoperationaliseerd. De Raad geeft aan dat om het ontwerp binnen de gewestelijke landbouwbevoegdheid te laten passen het nodig is de subsidievoorwaarden te herbekijken. De subsidievoorwaarden zouden volgens de Raad niet mogen worden geformuleerd als een onderdeel van de inhoud van de vorming

van scholieren, maar duidelijker activiteiten of resultaten op het vlak van landbouw betreffen. Het ontwerp bevat echter geen inhoudelijke subsidievoorwaarde die een concreet leerdoel vastlegt of een concreet middel om dat leerdoel te bereiken. Het ontwerp bevat echter wel concrete voorwaarden inzake de inhoud van het in te dienen projectplan. Het gaat dan om voorwaarden met betrekking tot de landbouwactiviteit van de onderwijsinstelling en de toepassing van de maatregelen voorzien in:

- o het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor subsidies voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op het milieu, het klimaat en de biodiversiteit;
- o het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor subsidies voor de aanplant en het onderhoud van boslandbouwsystemen;
- o het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2023 tot het verlenen van subsidies voor beheerovereenkomsten die worden gefinancierd via het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling.

Het projectplan moet vanzelfsprekend wel aangeven hoe de leerlingen met de voornoemde maatregelen zullen kennis maken, gelet op het beleidsdoel dat met voornoemd besluit wordt nagestreefd, zijnde onderwijsinstellingen in staat te stellen de kennis inzake maatregelen voor milieu en klimaat door te geven aan de toekomstige landbouwers. Artikel 3, tweede lid, van het ontwerp voorziet tenslotte concrete subsidievoorwaarden die betrekking hebben op de landbouwactiviteit van de onderwijsinstelling.

Volgende aanpassingen worden aangebracht n.a.v. het advies van Raad van State:

- De in de aanhef vermelde rechtsgronden zijn aangevuld met bijkomende artikelen van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid. Verder wordt uitdrukkelijk verwezen naar artikel 75, vijfde lid, van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019;
- De Raad merkt op dat in artikel 1 de begrippen begunstigde en onderwijsinstelling worden gedefinieerd en een begunstigde louter als een onderwijsinstelling wordt omschreven. In artikel 1 van het ontwerp is het begrip begunstigde dan ook geschrapt en doorheen de tekst vervangen door het in artikel 1 gedefinieerde begrip onderwijsinstelling;
- De Raad van State merkt op dat artikel 16 van het ontwerp overbodig is, aangezien de mogelijkheid om een controle ter plaatste uit te voeren voortvloeit uit artikel 46 van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid. Verder bepaalt het tweede lid dat de controle kan worden overgedragen aan derden. De Raad van State merkt op dat hiervoor de rechtsgrond ontbreekt. Artikel 16 is dan ook uit het ontwerp geschrapt;
- Artikel 20 van het ontwerp bepaalt dat als de begunstigde geen recht heeft op de subsidie en de subsidie al uitbetaald is, de bevoegde entiteit ze volledig of gedeeltelijk terugvordert. De Raad merkt op dat als die bepaling zou toelaten dat slechts gedeeltelijk wordt terug gevorderd, dit minder streng zou zijn dan artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof. De mogelijkheid om gedeeltelijk terug te vorderen is dan ook uit het ontwerp verwijderd;
- Artikel 22 van het aan de Raad van State voorgelegde ontwerp laat de bevoegde entiteit toe administratieve sancties op te leggen conform artikel 56 van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid. Artikel 22 van het ontwerp is volgens de Raad van State echter overbodig aangezien de mogelijkheid tot het opleggen van een administratieve geldboete reeds rechtstreeks voortvloeit uit artikel 56 van het voornoemde decreet en artikel 57 van hetzelfde decreet aangeeft dat het hoofd van het Agentschap

Landbouw en Zeevisserij en de door het hoofd aangewezen personeelsleden die sancties kunnen opleggen en invorderen. Artikel 22 is dan ook uit het ontwerp verwijderd.

- Artikel 30 van het aan de Raad van State voorgelegde ontwerp voorziet in een afwijkende termijn van inwerking treding. Aangezien die afwijkende termijn niet langer kan verantwoord worden is niet langer voorzien in een inwerkingtredingsbepaling. In werking treding is dan ook voorzien 10 dagen na de publicatie in het Belgisch Staatsblad.

Het ontwerp van besluit kan in lopende zaken worden behandeld aangezien het om een definitieve goedkeuring gaat van een op 26 april 2024 door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd ontwerp van besluit en dat ontwerp van besluit naar aanleiding van de ingewonnen adviezen niet inhoudelijk ingrijpend wordt gewijzigd. De beleidsbeslissing is dan ook al ruimschoots voor de aanvang van de periode van lopende zaken genomen. De eigenlijke uitvoering van dit ontwerp van besluit veronderstelt een ministerieel besluit dat de oproep openstelt. De individuele beslissing tot toekenning van een subsidie voor projecten wordt genomen door de minister die hiervoor in de komende regeerperiode bevoegd is. Uitstel van de beslissing van de Vlaamse Regering is geen optie, aangezien dit er mogelijk voor kan zorgen dat er komend schooljaar geen projecten meer kunnen worden ingediend die ook dit schooljaar worden uitgevoerd.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Om steun te kunnen ontvangen binnen het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid moet je voor de areaal- en diergebonden maatregelen actieve landbouwer zijn (met uitzondering van de agromilieuklimaatmaatregel lokale veerassen en de beheerovereenkomsten). Secundaire landbouwscholen zijn in veel gevallen om onderstaande redenen geen actieve landbouwer:

- Ze hebben op hun BTW-nummer geen NACEBEL-code die duidt op landbouwactiviteit;
- De verhouding van hun BTW uitgaande handeling ten gevolge van hun landbouwactiviteiten is lager dan een derde van alle economische activiteiten;
- De onderwijsinstellingen zijn veelal een overheidsinstelling of verbonden met een overheidsinstelling.

Om ook deze onderwijsinstellingen in staat te stellen de kennis inzake maatregelen voor milieu en klimaat door te geven aan de toekomstige landbouwers, voorziet het voorliggende ontwerp in een steunregeling voor deze onderwijsinstellingen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Artikel 1 definieert de in het ontwerp gehanteerde begrippen.

Artikel 2 bepaalt dat de minister een subsidie kan verlenen voor initiatieven die leerlingen van een onderwijsinstelling, vermeld in artikel 1, 3°, bijbrengen hoe teelt-technisch milieu- en klimaatdoelen kunnen worden gerealiseerd.

Artikel 3 bepaalt dat een onderwijsinstelling die secundair onderwijs aanbiedt in een studierichting uit het studiedomein land- en tuinbouw met een landbouwwitbating op landbouwpercelen, een steunaanvraag kan indienen en onder de volgende voorwaarden voor steun in aanmerking komt:

- de onderwijsinstelling is geen actieve landbouwer;

- de onderwijsinstelling heeft een verzamelaanvraag ingediend voor landbouwpercelen gelegen in het Vlaamse Gewest.

Artikel 4 plafonneert de maximale subsidiebedragen die door de minister in de oproep kunnen worden voorzien tot de subsidiebedragen voorzien in:

1° het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor subsidies voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op het milieu, het klimaat en de biodiversiteit;

2° het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor subsidies voor de aanplant en het onderhoud van boslandbouwsystemen;

3° het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2023 tot het verlenen van subsidies voor beheerovereenkomsten die worden gefinancierd via het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling.

Bovendien is het totale bedrag van de steun per onderwijsinstelling beperkt tot maximum 20.000 euro over een periode van 3 belastingjaren in toepassing van artikel 3, lid 2, van verordening (EU) nr. 1408/2013

Artikel 5 biedt de minister de mogelijkheid een jaarlijkse oproep te organiseren en bevat de elementen die de minister in de oproep kan bepalen.

Artikel 6 bevat de elementen die een steunaanvraag moet bevatten. De minister kan in de oproep nog bijkomende elementen of documenten voorzien.

Artikel 7 duidt het Agentschap Landbouw en Zeevisserij aan als de entiteit die de ontvankelijkheid van de steunaanvragen beoordeelt.

Artikel 8 geeft het Agentschap Landbouw en Zeevisserij de opdracht het beoordelingsverslag op te maken en aan de minister te bezorgen met het oog op de beslissing.

Artikel 9 bepaalt dat de minister de projecten selecteert en de subsidies toekent binnen de grenzen van de beschikbare begrotingskredieten en de in het ontwerp van besluit vermelde maxima.

Artikel 10 bepaalt dat het Agentschap Landbouw en Zeevisserij de aanvragers van de beslissing zal informeren.

Artikel 11 bepaalt dat onderwijsinstellingen het project moeten uitvoeren zoals goedgekeurd. Een wijziging is slechts mogelijk nadat een gemotiveerde aanvraag bij het Agentschap Landbouw en Zeevisserij is ingediend en het agentschap ermee is akkoord gegaan.

Artikel 12 bepaalt dat de onderwijsinstellingen een functionele verantwoording moeten indienen en vermeldt de elementen waaruit die verantwoording moet bestaan.

Artikel 13 regelt de uitbetaling van de subsidie. De subsidie zal als volgt uitbetaald worden:

- een eerste schijf van maximaal 60% na kennisgeving van het toekenningsbesluit en indiening van de schuldvordering
- een tweede schijf, die maximaal het resterende saldo omvat, na goedkeuring door de bevoegde entiteit van de functionele verantwoording, vermeld in artikel 12.

De schuldvordering, vermeld in het eerste lid, 1°, wordt uiterlijk een jaar na de startdatum van het project ingediend, tenzij de minister in het toekenningsbesluit, vermeld in artikel 9, een andere termijn bepaalt.

De schuldvordering, vermeld in het eerste lid, 1°, en de functionele verantwoording, vermeld in artikel 12, wordt uiterlijk zes maanden na de einddatum van het project ingediend, tenzij de minister in het toekenningsbesluit, vermeld in artikel 9, een andere termijn bepaalt.

Artikel 14 bepaalt dat de stukken vermeld in de artikelen 6 en 13 moeten ingediend worden volgens de instructies van het agentschap.

Artikel 15 bevat de Vlaamse communicatieverplichtingen.

Artikel 16 bepaalt dat controles ter plaatse vooraf aangekondigd mogen worden, op voorwaarde dat dit het doel of de doeltreffendheid van die controles niet in het gedrang brengt.

Artikel 17 bepaalt dat de onderwijsinstellingen alle bewijsstukken 10 jaar na de laatste betaling ter beschikking moeten houden.

Artikel 18 biedt het Agentschap Landbouw en Zeevisserij de mogelijkheid op elk ogenblik bijkomende informatie of stukken op te vragen in kader van beleidsevaluaties en controles. De onderwijsinstelling is verplicht onmiddellijk op dit verzoek in te gaan.

Artikel 19 regelt de terugvordering van eventueel ten onrechte uitbetaalde steun.

Artikel 20 bepaalt dat het Agentschap Landbouw en Zeevisserij de betalingsaanvragen onderzoekt en de subsidiabele bedragen bepaalt.

Artikel 21 regelt de bezwaarprocedure.

Artikel 22 bevat de volgende bepalingen inzake de verwerking van persoonsgegevens.

- de bevoegde entiteit is de verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in de algemene verordening gegevensbescherming;
- de categorieën betrokkenen van wie persoonsgegevens verwerkt kunnen worden, zijn de begunstigen, externe dienstverleners en hun contactpersonen;
- de categorieën van persoonsgegevens die verwerkt kunnen worden, zijn:
 - o identificatiegegevens;
 - o financiële gegevens.
 - o de gegevens worden verwerkt op basis van de rechtvaardigingsgrond, vermeld in artikel 6, lid 1, e), van de algemene verordening gegevensbescherming, namelijk 'noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang'.
 - o het doel voor de gegevensverwerking is het verlenen van subsidies en alle activiteiten die daarmee verband houden.

Op de website van de bevoegde entiteit is er een uitgebreide privacyverklaring gepubliceerd waarin onder meer bepalingen opgenomen zijn inzake bewaartermijnen en rechten van betrokkenen zoals het recht van inzage en het recht op rectificatie. Op het e-loket, formulieren en andere communicaties wordt er ook steeds een link naar deze privacyverklaring opgenomen.

De bevoegde entiteit voorziet in een uitgebreide beveiliging op informatievlak van de aanwezige gegevens. Om persoonsgegevens te beschermen tegen ongeautoriseerde toegang, wijziging,

vernietiging of onbeschikbaarheid worden alle nodige organisatorische, technische en fysieke maatregelen genomen. Hiervoor volgt de bevoegde entiteit de algemeen aanvaarde industriestandaarden (ISO 27001 Beheersysteem informatieveiligheid en ISO 27002 Praktijkrichtlijn met beheersmaatregelen voor informatieveiligheid).

De persoonsgegevens die overeenkomstig dit besluit en de uitvoeringsbesluiten ervan worden verwerkt, worden niet langer bewaard dan nodig is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt. Conform artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 is de bevoegde entiteit ertoe gehouden om selectieregels op te stellen voor elke categorie van bestuursdocumenten met daarin ook bewaartermijnen met bijbehorende motivering.

Artikel 23 bepaalt dat reservevorming wordt uitgesloten.

Artikel 24 sluit dubbele subsidiëring uit

Artikel 25 bepaalt dat de subsidie wordt verleend onder de vorm van de-minimissteun en onder de voorwaarden vermeld in verordening (EU) nr. 1408/2013 van de Commissie van 18 december 2013 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun in de landbouwsector

Artikel 26 regelt de wijze van uitwisseling van berichten. Onder uitwisseling van berichten wordt verstaan: alle mogelijke informatie bezorgen waaronder aanvragen indienen, bezwaar indienen, zich als klant registreren, beslissingen bezorgen enz.

Artikel 27 regelt het toezicht door de Inspectie van Financiën. Er wordt bepaald dat:

- de oproepen telkens voor advies aan de Inspectie van Financiën voorgelegd worden;
- als de Inspectie van Financiën gunstig advies verleent over de oproep, de individuele toekenningsbesluiten van de minister, niet meer voor advies aan de Inspectie van Financiën voorgelegd worden tenzij de Inspectie van Financiën anders adviseert in het advies over de oproep in kwestie.

Artikel 28 bepaalt dat de Vlaamse minister, bevoegd voor de landbouw, belast is met de uitvoering van het besluit.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft een weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Aangezien er maximaal 20 begunstigden zijn die elk, over een periode van 3 jaar, maximaal 20.000 euro de-minimissteun kunnen ontvangen, is de maximale budgettaire impact over een periode van 3 jaar beperkt tot maximaal 400.000 euro.

Het benodigde budget wordt voorzien op het begrotingsartikel KBO-1KDX2BB-WT "toelagen Land- en Tuinbouw".

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën van 13 maart 2024 gaat als bijlage 2.

Het begrotingsakkoord van 22 april 2024 gaat als bijlage 3.

B. ESR-TOETS

Het voorstel van beslissing heeft geen ESR impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeels- of organisatorisch vlak. Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor HR, is dus niet vereist

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen voor wat hun personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden of ontvangsten betreft.

4 VERDER TRAJECT

Na definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering wordt dit besluit bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van subsidies voor onderwijsinstellingen die agromilieuklimaatmaatregelen en ecoregelingen toepassen en bevorderen;
- 2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw te gelasten om het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatblad.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,

Jo BROUNS